

Radujte se všichni, koho Boží milost učinila spravedlivými, vždyť pro vás je zaseto světlo, radost pro ty, kdo mají přímé srdce.

Daniel 5,1-7.25-30: *Král Belšasar vystrojil velikou hostinu svým tisíci hodnostářům a před těmito tisíci pil víno. Při popíjení vína poručil Belšasar přinést zlaté a stříbrné nádoby, které odnesl Nebúkadnesar, jeho otec, z jeruzalémského chrámu, aby z nich pili král i jeho hodnostáři, jeho ženy i ženiny. Hned tedy přinesli zlaté nádoby odnesené z chrámu, to je z Božího domu v Jeruzalémě, a pili z nich král i jeho hodnostáři, jeho ženy i ženiny. Pili víno a chválili bohy zlaté a stříbrné, bronzové, železné, dřevěné a kamenné. V tu hodinu se ukázaly prsty lidské ruky a něco psaly na omítku zdi královského paláce naproti svícnu. Král viděl zápěstí ruky, která psala. Tu se barva králova obličeje změnila a myšlenky ho naplnily hrůzou, poklesl v kyčlích a kolena mu tloukla o sebe. Král mocně zvolal, aby přivedli zaklínače, hvězdopравce a planetáře. Babylónským mudrcům král řekl: „Kdokoli přečte toto písmo a sdělí mi výklad, bude oblečen do purpuru, na krk mu bude dán zlatý řetěz a bude mít v království moc jako třetí po mně.“*

Daniel králi řekl: „Toto je písmo, které bylo napsáno: ‚Mené, mené, tekel ú-parsín‘. Toto je výklad těch slov: Mené - Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je. Tekel - byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký. Peres - tvé království bylo rozloženo a dáno Médům a Peršanům.“ Belšasar hned poručil, aby Daniela oblékli do purpuru, na krk mu dali zlatý řetěz a rozhlásili o něm, že má v království moc jako třetí. Ještě té noci byl kaldejský král Belšasar zabit.

Matouš 28,17-20: *Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali. Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“*

I.

I.

Když Boží lid po velkých útrapách dorazil do zaslíbené země, byla to veliká radost. Paráda, Hospodin nám dal tuto zemi, jsme jeho vyvolený lid! Když si pak tu zemi mezi sebe dělili, nastaly problémy – jako vždycky, když se dělí majetek. Třeba jako když se dědicové mezi sebou nedokážou dohodnout. Hospodinovi proroci pak připomínali, že země přece patří Bohu, my ji jen máme ve správě. Jenže majetek je přitažlivý a chtivost je infekční a nadto se vždycky najde v sousedství někdo, kdo by si to tu rád přivlastnil...

Když do země vtrhli Babyloňané, byl z toho velký smutek. Jsme přece vyvolený lid, tak proč to Bůh dopustil? Hospodinovi proroci říkali: „A čemu se divíte? Copak jste zemi spravovali tak, jak to chtěl Bůh? Právě že ne, tak proč to teď vyčítáte jemu?“

Kniha Daniel se k tomu po mnoha letech vrací. Babylon je velká a mocná říše, slavná a prý neporazitelná, ale takových už tu bylo (a ještě bude) a všechny zajdou. Mocní vládcové přicházejí a odcházejí. Mají-li velikou moc, pak jen proto, že jim ji Hospodin na nějaký čas propůjčil, aby spravedlivě spravovali zemi (potíž je, že moc a majetek jsou přitažlivé a chtivost infekční). Vůbec to neznamena, že by si snad Bůh místo svého lidu teď vyvolil některého z dobyvatelů nebo kdo zrovna vládne. Mocným Bůh moc jenom propůjčil, ale v jejich službách není. Koho si Bůh vyvolil, tomu i žehná – požehnání však neznamena, že věci půjdou, jak bych si přál a jak bych rád. Ale lidi, které má rád, Bůh neopouští ani v těžkých chvílích.

II.

Přesně to Daniel vypráví, když líčí, jak mocný král Nabuchodonozor vyhlásil jakési nové náboženské obřady a neuposlechnutí hodlal řešit hned na místě trestem smrti. Tři Hospodinovi věrní mu na to řekli: „Bude-li Bůh chtít, dostane nás z toho, ale i kdyby ne, tvé bohy uctívat prostě nebudeme.“ Bůh je z toho dostal, ostatně království, moc i sláva náleží jemu, což vladař posléze pochopil a dal mu za pravdu.

Hned v další kapitole se Nabuchodonozor dočista zbláznil. Poslali ho na pastvu, kde setrval sedm let, a sám později vyprávěl, že se mu pak zase vrátil rozum. Snad se i rozpomněl na Danielovu radu, ať své

hříchy překoná spravedlností a svá provinění milostí k strádajícím, a opět jako v předchozím příběhu chválil Hospodina, neboť jeho jest království, moc i sláva.

Navracený rozum nezaručuje, že to v dobrém ovlivní i jeho potomky. Jistý Belšasar vystrojil velkou hostinu a pijatiku pro svůj harém a pro nejvyšší hodnostáře a všelijaké celebrity. Dal přinést zlaté poháry ukradené z Hospodinova chrámu, že z nich budou popíjet na počest místních velikánů, které uctívají (Daniel je líčí jako panáky vyrobené ze zlata, stříbra, bronzu, železa, kamene a dřeva). Jen pijte, velel král, ať všichni vidí, kdo je v téhle zemi hoden cti a slávy!

Tu se ukázaly prsty lidské ruky a něco psaly na omítku zdi královského paláce naproti svícnu. Králi se rozklepala kolena, krve by se v něm nedořezal. Prikázal, ať okamžitě přivedou někoho, kdo to umí přečíst a vyložit, že mu za to dá vysokou funkci a tomu odpovídající šat. Nikdo si s tím neporadil, než přivedli Daniela. Funkci odmítl, ale výklad slov na zdi podal: „Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je. Shledal, co jsi přinesl a udělal, a žádnou váhu to nemá. Tvůj úkol tedy převezmou jiní.“ Není příjemné něco takového komukoli sdělovat, natož králi. Král, když ta slova vyslechl, kupodivu poručil, aby Danielovi dali tamtu funkci, o kterou nestál, a k ní zlatý řetěz a purpurový šat a aby rozhlásili, že je povýšen nad jiné.

Světská sláva – polní tráva, říkává se. Krále ještě té noci zavraždili a Daniel zanedlouho skončí ve lví jámě. Králův nástupce totiž považoval za dobré řešení náboženských svárů, když se odteď budou lidi povinně modlit výhradně k němu (lví jáma byla odměnou pro neposlušné). Je to pořád stejná písnička: bohorovná pýcha mocných přivádí Hospodinovy věrné do nebezpečí. Jako průvodní jev k tomu vždycky patří, že se najdou bližní, kteří tu nastraží léčku, tu přispěchají s udáním, a je strašně těžké to vydržet a ustát. Království, moc i sláva však náleží Bohu (což mocní tohoto světa snášejí dost špatně). Tím pádem vás z toho může dostat jen Bůh, bude-li chtít, ale i kdyby ne, o moc těch pyšných a zlých se neopírejte. (Třeba si i lvi dají říct, jako v Danielově případě – neboť chce-li vás Bůh zachránit, učiní to, i když to už vypadá velmi nepravděpodobně.)

III.

Z příběhu jednoho pošetilého krále tu zůstal nápis, který hodnotí naše člověčí dny: Bůh zvažil, co jsi udělal pro spravedlnost a pomoc strádajícím. Král byl shledán lehkým a nic mu nepomohla moc a sláva, o nichž se domníval, že mu patří a zrovna je při bujaré oslavě zapíjel. Tohle připomíná kniha nadepsaná „Bůh je můj soudce“. A také to, že vyvolený není ten, kdo se narodil ve správný čas na správném místě, do správné rodiny, se správnou barvou kůže a do správného náboženství – vyvolený je ten, koho si vybral Bůh a komu žehná. Požehnání tedy neznamená, že věci půjdou, jak bych rád. Požehnání znamená, že věci půjdou k dobrému, jak to chce Bůh, a to může obnášet i všelijaké těžkosti. Z nichž vás Bůh dostane, bude-li chtít, a i kdyby ne, jiné opory místo jeho lásky a věrnosti nehledejte.

Mnohem později, v Ježíšově příběhu, Boží vyvolený prošel utrpením, které si nezasoužil, ale i ta smrt je na něj krátká, je-li to Boží vůle. A vy jste toho svědky.

požehnání

Hospodin kraluje! Vy, kdo na něj spoléháte a kdo ho milujete, mějte v nenávisti zlo.

Když přijdou v životě těžké okamžiky, vezte, že na ně nejste sami – protože Bůh je přece blízko, je s vámi. Je s vámi i ve chvílích dobrých. A tak ať vás v životě provází a posiluje naděje, že na svůj život nejsme sami. A Boží láska a milosrdenství ať naplňují vaše dny a ať vedou vaše kroky, kamkoli půjdete, až do konce. Amen.